

ГЛАВА
ЧУВАШСКО-ДРОЖЖАНОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
Улица Октябрьская, дом 21а,
Село Чувашское Дроңнаное, 422485

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН
ЧУАШ ЧҮПРӘЛЕСЕ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШЛЫ
Октябрь урамы, 21нче йорт
Чуаш Чупрелесе авылы, 422485

«20» май 2015 ел

№5

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатьләрен карау регламентын раслау турында

«Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 02.05.2006 ел, № 59-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында» 12.05.2003 ел, № 16-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы һәм ТР Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге Уставы нигезендә карар бирәм:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатьләрен карау регламентын расларга.
2. Әлеге карарны авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә һәм Чүпрәле муниципаль районының рәсми сайтында авыл жирлеге бүлегендә урнаштырырга.
3. Әлеге карар кабул ителгәннән бирле үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотам.

Чуаш Чүпрәлесе Башлыгы
авыл жирлеге башлыгы:

В. В. Землемеров

Регламент

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәлеавыл жирлеге жирле үзидарә органнарында гражданныр мөрәжәгатъләрен карау

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәлеавыл жирлеге жирле үзидарә органнарында гражданныр мөрәжәгатъләрен карау регламенты (алга таба-Регламент) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәлеавыл жирлеге башлыгы, Совет һәм Башкарма комитеты (алга таба – текст буенча-жирле үзидарә органнары) тарафыннан гражданныр мөрәжәгатъләрен карау тәртибен билгели һәм гражданныр мөрәжәгатъләрен караганда гамәлләрнең срокларын һәм эзлеклелеген, эш алып бару кагыйдәләрен билгели.

1.2. Гражданныр мөрәжәгатъләрен карау нигезендә башкарыла:Россия Федерациясе Конституциясе; «Россия Федерациясе гражданныр мөрәжәгатъләрен карау тәртибе турында»02.05.2006 ел, № 59-ФЗ Федераль закон;09.02.2009 елдагы 8-ФЗ номерлы «дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турындагы мәгълүматка үтемлекне тәэмин итү хакында»федераль закон; 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль закон

II. Функцияне үтәү тәртибенә карата таләпләр гражданныр мөрәжәгатъләрен карау буенча

2.1. Гражданныр мөрәжәгатъләрен карау функцияләрен үтәү тәртибе турында мәгълүмат бирелә:

1) Турыдан-Туры Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәлеавыл жирлеге башкарма комитеты бинасында;
2) телефон элементәсе, электрон мәгълүмат, электрон техника, интернет челтәре чараларын кулланып Башкарма комитет;
3) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының интернет-сайтында мәгълүмат урнаштыру, массакуләм мәгълүмат чараларында публикацияләр, мәгълүмат материалларын бастыру юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан.

2.2. Чуаш Чүпрәлеавыл жирлеге жирле үзидарә органнарының кабул итү бүлмәсе урнашкан урыннар турында белешмәләр, аларның тулы почта адресы, белешмә телефоннары, гражданнырның язмача мөрәжәгатенә карата таләпләр, гражданнырны кабул итү көннәре һәм сәгатъләре, шулай ук мөрәжәгать итү тәртибе, шул исәптән электрон формада, урнаштырыла:

1) ТР Чүпрәле муниципаль районының интернет-сайтында;
2) Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәлеавыл жирлеге жирле үзидарә органнары урнашкан бинада мәгълүмат стәндында.

2.3. Жирле үзидарә органнары хезмәткәрләре телефон шалтыратуларына жавап биргәндә, жентекләп һәм әдәпле формада гражданныр мөрәжәгатъләрен карау тәртибе буенча белешмә мәгълүмат бирәләр. Жавап телефон шалтыратуын кабул

иткән граждандан, фамилия, әтисенең исеме һәм вазыйфасы турында мәғлүматтан башланарга тиеш.

Әгәр шалтыратуны кабул иткән хезмәткәр куелган сорауга җавап бирә алмый икән, ул гражданинга кирәкле мәғлүматны алырга мөмкин булган телефон номерына хәбәр итәргә тиеш.

III. Функцияне үтәү өчен нигез граждандан мөрәжәгатьләрен карау.

3.1. Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәлеавыл җирлеге җирле үзидарә органнарына гражданданнарның мөрәжәгатьләрен карау функциясен башкару өчен нигез булып тора.:

гражданның аның конституциячел хокукларын һәм ирекләрен яисә башка затларның конституциячел хокукларын һәм ирекләрен гамәлгә ашыруда ярдәм итү турында гариза – үтенечләре йә законнар һәм башка норматив хокукый актлар бозылу, җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар эшендәге җитешсезлекләр турында хәбәр итү, йә күрсәтелгән органнар һәм вазыйфаи затларның эшчәнлеген тәнкыйтьләү;

гражданның муниципаль хокукый актларны, җирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү, иҗтимагый мөнәсәбәтләрен үстерү, дәүләт һәм Жәмгыять эшчәнлегенә социаль-икътисадый һәм башка өлкәләрен яхшырту буенча тәкъдимнәре – тәкъдимнәре;

гражданинның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мөнфәгатьләрен торгызу яисә яклау турында шикаять – үтенечләре

3.2. Гражданданнар карау өчен үз мөрәжәгатьләрен тапшыралар:

җирле үзидарә органнарына шәхсән мөрәжәгать;

Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәлеавыл җирлеге җирле үзидарә органы адресына почта аша җибәрү;

гражданданнарны шәхси кабул итү;

җирле үзидарә органнарының (884375) 30-6-25 телефоннары буенча факсимиль элемент каналлары буенча;

» Интернет «мәғлүмат-телекоммуникация челтәрендә Чүпрәле муниципаль районы Порталында» интернет-кабул итү " бүлегендә;

җирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнгән электрон почта адресына.

3.3. Гражданның язма мөрәжәгатендә тиешле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, яисә тиешле затның вазыйфасы, шулай ук үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысы – булган очракта), җавап җибәрелергә тиешле почта адресы, мөрәжәгатьне яңадан рәсмиләштерү турында хәбәрнамә, бәяннамә җибәрелергә тиешле почта адресы булырга тиеш.

Кирәк булган очракта, раслау, үз дәлилләрен язмага мөрәжәгатькә теркәлә документлар һәм материаллар яки аларның күчермәләре.

3.4. Электрон документ рәвешендә кергән мөрәжәгатьтә гражданинның фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысы – булган очракта), электрон почта адресы, әгәр җавап электрон документ рәвешендә җибәрелергә тиеш булса, почта адресы булырга тиеш. Граждандан мондый мөрәжәгатькә кирәкле документларны һәм материалларны электрон формада теркәргә яисә күрсәтелгән документларны һәм материалларны яисә аларның күчермәләрен язма рәвештә җибәрергә хокуклы.

3.5. Шәхси кабул итү вакытында гражданин шәхесен таныклаучы документ күрсәтә.

3.6. Гражданданнарның барлык мөрәжәгатьләре, шул исәптән форма буенча язма мөрәжәгатьләр өчен законнар белән билгеләнгән таләпләргә туры килмәгәннәрен дә кертеп, теркәлергә һәм исәпкә алынырга тиеш.

IV. Функцияне башкарудан баш тарту өчен нигезләр исемлеген граждандан мөрәжәгатьләрен карау буенча

4.1. Мөрәжәгать түгел карала асылда, әгәр:

- 1) гражданинның язма мөрәжәгатендә элек жиберелгән мөрәжәгатьләргә бәйлә рәвештә аңа берничә тапкыр язма җаваплар бирелгән, һәм шул ук вакытта мөрәжәгатьтә күрсәтелгән мөрәжәгать һәм элек жиберелгән мөрәжәгатьләр бер үк органга яисә бер үк вазыйфаи затка жиберелгән очракта, яңа дәлилләр яисә шартлар китерелми торган мәсьәлә бар.;
- 2) мөрәжәгатьтәгә мәсьәләләр буенча законлы көченә кергән суд карары бар;
- 3) мөрәжәгатьтә вазыйфаи затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә куркыныч янаган әдәпсез йә мөсхәрәлә гыйбарәләр бар;
- 4) мөрәжәгатьтә мөрәжәгатьтә мөрәжәгать итүченең фамилиясе яки җавап биру өчен почта адресы күрсәтелмәгән;
- 5) язма мөрәжәгать тексти укырга бирелми;
- 6) мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләнең асылы буенча җавап игълан ителмичә бирелә алмый

4.2. Язма мөрәжәгатьне карап тикшерүдән баш тарту турында язмача яки электрон документ формасында мөрәжәгать итүче гражданды хәбәр ителә.

Язма мөрәжәгать тексти укылуга бирелмәсә, мөрәжәгатькә җавап бирелмәсә, мөрәжәгатьне теркәгәннән соң җиде көн эчендә, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы укылуга тапшырыла икән, мөрәжәгатьне жибергән гражданды хәбәр ителә.

4.3. Суд карарына шикәят бирелә торган мөрәжәгать, теркәлгән көннән җиде көн эчендә, әлеге суд карарына шикәят биру тәртибен аңлатып, мөрәжәгать жибергән гражданды кире кайтарыла.

4.4. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә кергән язма мөрәжәгать язма мөрәжәгать теркәлгән көннән соң 30 көн эчендә карала.

Аерым очракларда, шулай ук мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле башка органга жибергәндә, жирле үзидарә органы җитәкчесе, вазыйфаи зат

V. биналар һәм урыннарда карата таләпләр гражданның шәхси кабул итү

5.1. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау функциясен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән бүлмәләр санитар-эпидемиологик кагыйдәләргә һәм нормативларга туры килергә тиеш.

5.2. Чуаш Чүпрәлеавыл жирлегә жирле үзидарә органнары урнашкан бинага кергәндә, эш режимы турында мәгълүмат булган элмә тактасы күренеп тора.

5.3. Гражданның шәхси кабул итү урыннары жиһазландырылачак:

- 1) һава кондиционирования системасы;
- 2) янғын системасы һәм янғын сүндерү чаралары;
- 3) Гадәттән тыш хәл килеп чыгу турында хәбәр итү системасы;
- 4) саклау системасы.

5.4. Шәхси кабул итүне көтү урыны гариза бирүчеләр өчен уңайлы шартларга туры килергә тиеш, урындыклар, өстәлләр белән жиһазландырыла, язма мөрәжәгатьләргә язучы өчен канцелярия кирәк-яраклары, мәгълүмати стендлар белән тәэмин ителә.

VI. Мөрәжәгатьне караганда гражданның хокуклары

6.1. Гражданның аның мөрәжәгатен карау стадиясендә хокуклары:

өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга яки аларны соратып алу турында, шул исәптән электрон формада мөрәжәгать итәргә;
әгәр бу башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмаса, мөрәжәгатьне карап тикшерүгә кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышу, әгәр күрсәтелгән документларда һәм материалларда федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләр булмаса, бу очракта башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмаса, мөрәжәгатьне карауға кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышу;
кирәк булган очракта мөрәжәгатьне карауда катнашырга;
мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган дөүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка мөрәжәгатьне яңадан карау турында хәбәрнамә алырга;
Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яки) суд тәртибендә мөрәжәгать карап тикшерүгә бәйле рәвештә мөрәжәгать буенча кабул ителгән карарга яисә гамәлгә (гамәл кылмауга) шикаять белән мөрәжәгать итәргә

6.2. Жирле үзидарә органнарын тәэмин итәләр:
гражданныр мөрәжәгатьләрен объектив, һәрьяклы һәм үз вакытында карау, кирәк очракта-мөрәжәгатьләр жибәргән гражданныр катнашында;
дөүләт органнарында, башка жирле үзидарә органнарында һәм башка вазыйфаи затларда, судлардан, тану органнарынан һәм алдан тикшерү органнарынан тыш, гражданныр мөрәжәгатьләрен карау өчен кирәкле электрон формада, шул исәптән, алу;
Гражданнырның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуға яисә яклауға юнәлдерелгән чаралар кабул итү;
өеге Регламентта күрсәтелгән очраклардан тыш, гражданнырга куелган сорауларның асылы буенча язмага жаваплар жибөрү;
гражданныга аның мөрәжәгатен дөүләт органына, башка жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә, шул исәптән электрон формада карау өчен жибөрү турында хәбәрнамә.

6.3. Жирле үзидарә органнарында гражданныр мөрәжәгатьләрен карау сыйфатына карата төп таләпләр булып тора:
гражданнырга бирелә торган мәгълүматның дәрәслеге;
гражданнырга мәгълүмат бирү тулылыгы;
гражданныр тарафыннан мәгълүмат алу уңайлы һәм һәркем өчен мөмкин;
каралучы мөрәжәгәткә карата карар чыгаруның оперативлыгы;
гражданныга аның мөрәжәгатенә жавапны үз вакытында жибөрү.

6.4. Гражданны аның мөрәжәгатен карау барышы турында белә ала:
Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәлеавыл жирлегә жирле үзидарә органнарына шәхсэн мөрәжәгать итеп;
8(84375) 30-6-25, 30-6-24 телефоннарына шалтыратыгыз;
«Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Чүпрәле муниципаль районы порталында электрон форма тугырып.
Кирәк булган очракта, гражданны теркөлү номеры һәм үз мөрәжәгатен теркөлү датасы турында тиешле жирле үзидарә органнарының телефоннарына шалтыратып мәгълүмат ала.

VII. Язма мөрәжәгатьне карау процедурасы

7.1. Эзлекле гамәлләр (процедуралар)

7.1.1. Мөрәжәгатьне карау функцияләрен үтәү түбәндөгә процедураларны үз эченә ала:

- 1) мөрәжәгатьне кабул итү һәм беренчел эшкәртү;
- 2) мөрәжәгатьне теркәү;
- 3) мөрәжәгатьне контрольгә кую.;
- 4) мөрәжәгатьне карау өчен жиберү;
- 5) бүлекчеләрдә мөрәжәгатьләрне карау;
- 6) гражданның шәхси кабул итү барышында мөрәжәгатьләрне карау
- 7) мөрәжәгатьне карау вакытын озайту (кирәк булганда);
- 8) мөрәжәгатькә җавап рәсмиләштерү һәм жиберү.
- 9) мөрәжәгатьне карау барышы турында белешмә мәгълүмат бирү;
- 10) мөрәжәгатькә җавап бирү.

7.2. Мөрәжәгатьләрне кабул итү һәм беренчел эшкәртү

7.2.1. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау функциясен башкару өчен нигез булып, Чүпрәле муниципаль районының Чуаш Чүпрәлеавыл жирлеге жирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итү яки компетенция нигезендә карау өчен башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яки вазыйфаи затлардан озату документы белән мөрәжәгать итү тора.

7.2.2. Документлар кабул итү өчен җаваплы белгеч:

корреспонденциянең дәрәҗәләнгән һәм төргәкнең бөтенлеген тикшерә; конвертларны ача, аларда документлар булу-булмавын тикшерә (ертылган Документлар подклеиваются), к текстна хат подкалываат конверт; кәргән документларның (паспортларның, хәрби билетларның, хезмәт кенәгәләренә, пенсия таныклыкларының һәм башка шундый кушымталарның) күчмәләрен төшерә һәм күрсәтелгән документларның төп нөсхәләрен граждандан заказлы хат белән жиберә;

хат текст булмаган очракта, түбәндәге текст белән белешмә тәшкит итә: « акт (регламентка 1 нче кушымта) төзи, ике нөсхәдә акчалата билгеләр (мөрәжәгатьтән алынган хатлардан тыш), кыйммәтле кәгазьләр (облигация, акцияләрдән тыш), бүлекләр, заказлы хатларга, ачканда язма кертемнәр табылмаган белдерү кәгазе, шулай ук конвертларда авторларның кыйммәтле хатлар язмаларында телгә алынган документларның житмәве ачыкланган очракларда. Күрсәтелгән актлар жирле үзидарә органнарында саклана: бер нөсхә тиешле эштә, икенчесе кәргән мөрәжәгатькә теркәлә.

7.2.3. Документларны кабул итү өчен җаваплы белгеч, үлчәү, үлчәмә, формасы буенча стандарт булмаган, яннарында тигезсезлек, сәер исе, төсе булган ялган тасма белән ябыштырылган, конвертта почта жиберүләре өчен хас булмаган, конвертны ачмыйча гына, бу хакта үзенең турыдан-туры житәкчесенә хәбәр итәргә һәм куркынычсызлык чаралары күрергә тиеш.

7.2.4. Мөрәжәгатьләр «шәхсән» тамгасы белән мөрәжәгать кәргән көнне адресатка хатны (пакет) ачмыйча гына тапшырыла.

«Шәхсән» тамгасы белән килгән мөрәжәгать шәхси характердагы хат булмаса, мөрәжәгать итү көненнән соң килүче эш көненнән дә соңга калмыйча, аны билгеләнгән тәртиптә теркәү өчен тапшырырга тиеш.

7.2.5. Турыдан-туры граждандан язмача мөрәжәгатьләрне кабул итү гражданның мөрәжәгатьләрен кабул итү өчен җаваплы белгеч тарафыннан башкарыла.

7.2.6. Әгәр мөрәжәгатьтә гражданның фамилиясе һәм җавап бирү өчен почта адресы күрсәтелмәгән очракта, гражданның мөрәжәгатьләрен кабул итү өчен җаваплы белгеч граждандан кирәкле мәгълүматны күрсәтергә тиеш.

7.2.7. Факсималь элемент каналлары буенча кәргән мөрәжәгатьләрне кабул итү һәм карау язма мөрәжәгатьләр белән охшаш рәвештә башкарыла.

7.2.8. Гомуми файдаланудагы мәгълүмат-телекоммуникация чөптәреннән, шул исәптән «Интернет» чөптәреннән кәргән мөрәжәгатьләр кабул итү өчен җаваплы белгеч тарафыннан кабул ителә

7.2.9. Мөрәжәгатьләрне телефон аша кабул итү, шулай ук белешмә мәгълүмат бирү жирле үзидарә органнары хезмәткәрләре тарафыннан башкарыла.

Телефон аша мөрәжәгать итүче белгеч ачыклай:

гражданинның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы-булганда) ;

почта адресы;

телефон (булганда);

социаль хәле;

ташламалы статус (булганда);

тәкъдим, гариза яки шикаятнең асылы.

7.2.10. Әгәр телефон аша мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр күренеп тора һәм өстәмә тикшерү таләп итми икән, гражданның ризалыгы белән мөрәжәгать итүгә җавап куелган мәсьәләләрнең асылы буенча телдән бирелергә мөмкин.

7.3. Кергән мөрәжәгатьләрне теркәү

7.3.1. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау функциясен башкару өчен нигез булып мөрәжәгатьләрне теркәү өчен җаваплы белгечкә килү тора.

7.3.2. Кергән мөрәжәгатьләр документ әйләнеше бердәм ведомствоара системасында теркәлә (алга таба-ЕМСД)

7.3.2. Мөрәжәгатьләрне теркәү өчен җаваплы белгеч:

хатның беренче битенең алгы ягында, уң югары ирекле почмагында, керү датасын һәм теркәү номерын күрсәтеп, теркәү штампын куя. Бу очракта, әгәр урын, билгеләнгән өчен штамп, занята тексты хат, штамп мөмкин проставлен башка урында, тәэмин итүче, аның прочтение, тыш, сул югары почмагы хатлар;

кабат мөрәжәгатьне тикшерә. Әгәр мөрәжәгать кабатланса, беренчел мөрәжәгать белән ЕМСДГА тиешле бәйләнеш ясай;

теркәү картасында ЕМСДНЫҢ фамилиясен, исемен, атасының исемен күрсәтә (исеме һәм атасының исеме билгеле булмаган очракта, гражданның инициалларын күрсәтә).

әгәр хат ике һәм аннан да күбрәк авторга кул куелса, аларның һәркайсын терки, аңа җавап җибәрелергә тиеш. Шулай ук вакытта ЕМСД теркәү картасында тиешле кырда күмәк мөрәжәгать билгесе билгеләнә;

гражданның социаль хәлен һәм ташламалы категориясен (булганда) күрсәтә;

мөрәжәгатьне җиткерү ысулын билгели (почта, төгәл, шәхсән һ. б.);

кирәк булган очракта, мөрәжәгать белән озату документы каян килгәннен күрсәтә, озату документының датасын һәм чыгып килүче номерын күрсәтә;

кыскача формалаштыра асылы тәкъдимнәр, гариза яки шикаят;

мөрәжәгать итүнең гамәлдәге тематик классификаторы нигезендә мөрәжәгать итү темасының шифрын тәкъдим итә;

вазыйфаи затның мөрәжәгатькә резолюция (озату документы) проектын эзерли.

7.3.3. Мөрәжәгатьләрнең дубликатлары, кабат мөрәжәгатьләр, шулай ук рәхсәт итү вакыты чыкмаган беренчел бирелгән мөрәжәгатьләргә өстәмә белешмәләр булган мөрәжәгатьләр түбәндәге төр тип номеры белән тәңгәлләкне кулланып теркәлә

7.3.4. Телефон аша кергән аноним мөрәжәгать теркәлми һәм каралмый.

Күрсәтелгән аноним мөрәжәгатьтә эзерләнә торган, эшләнә торган яисә бөтенләй хокукка каршы гамәл, шулай ук аны эзерли торган, гамәл кыла торган яки башкара торган зат турында белешмәләр булса, мөрәжәгать аларның компетенциясе нигезендә дөүләт органнарына теркәлергә һәм җибәрелергә тиеш.

7.3.5. Процедураны үтәү нәтижәсе булып АМСДГА мөрәжәгатьне теркәү һәм мөрәжәгатьне карау өчен эзерләү тора.

7.4. Мөрәжәгатьләрне контрольгә алу.

7.4.1. Контрольгә гражданнарның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен бозу турында, шулай ук зур иҗтимагый әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча мөрәҗәгатьләр куела. Мөрәҗәгатьләргә контрольгә кую шулай ук дәүләт органнары һәм җирле үзидарә органнары эшендәге җитешсезлекләргә бетерү, почта, аналитик язмаларны һәм мәгълүматны күзәтү өчен материаллар алу, аларны ачыклау максатыннан башкарыла.

7.4.2. Россия Федерациясе Президенты, Татарстан Республикасы Президентының гражданнар мөрәҗәгатьләрен карап тикшерү буенча 15 көнгә кадәр йөкләмәләргә үтөлеше аерым контрольгә куела.

7.4.3. Контрольгә алынган мөрәҗәгатьләрдә аларны карауга җибәрү алдыннан "Контроль" билгесен куела.

7.4.5. Җирле үзидарә органынан һәм мөрәҗәгатьне караган башка оешмадан алынган җавапта мөрәҗәгать итүче куйган мәсьәләнең билгеле бер вакыт эчендә хәл ителәчәккә күрсәтелсә, мондый мөрәҗәгать өстәмә контрольгә куелырга мөмкин, бу хакта мәсьәләне хәл итү турында җавап бирү өчен контроль срогын күрсәтеп хәбәрнамә җибәрелә.

7.4.6. Мөрәҗәгать җирле үзидарә органына һәм башка оешмага кабат карау өчен кире кайтарыла, әгәр алынган җаваптан мөрәҗәгатьтә куелган барлык мәсьәләләр дә каралмаган яисә җавап аңа куелган таләпләргә туры килми.

7.4.7. Чүпрәле муниципаль районының Чуаш Чүпрәле авыл җирлеген башлыгы гражданнар мөрәҗәгатьләре буенча йөкләмәләргә үтәүне координацияләүне һәм контрольдә тотуны, гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау срокларын үтәүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыра.

7.4.8. Процедураны гамәлгә ашыру нәтижәсе булып гражданнарның аеруча әһәмиятле мөрәҗәгатьләрен һәм гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау буенча югарыдагы органнар күрсәтмәләрен контрольгә алу тора.

7.5. Мөрәҗәгатьне карау өчен җибәрү

7.5.1. Теркәлү датасыннан җиде көн эчендә мөрәҗәгать керү буенча мөрәҗәгать мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләргә компетентлы хәл итәргә, мөрәҗәгатьне яңадан карау турында мөрәҗәгать җибәргән гражданның белдерүе белән җибәрелә. Дәүләт органнарыннан һәм башка оешмалардан җибәрелгән мөрәҗәгатьләр юнәлдерелгән оешмага кире кайтарыла.

7.5.2. Язма мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләргә хәл итү берничә дәүләт органы, җирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керә, мөрәҗәгатьләргә күчәрмәләргә теркәлгән көннән җиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, җирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга җибәрелә.

7.5.3. Дәүләт органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм башка оешмаларга контроль белән җибәрелә торган мөрәҗәгатьләргә озату хатлары, шулай ук хаталы җибәрелгән мөрәҗәгатьләргә кире кайтару турында озату хатлары җирле үзидарә органнары җитәкчесе тарафыннан имзаланган.

7.5.4. Әгәр күрсәтелгән мөрәҗәгатьтә эзерләнә торган, эшләнә торган яки бөтенләй хокукка каршы гамәл, шулай ук аны эзерли торган, гамәл кыла торган яки кылган зат турында белешмәләр булса, җирле үзидарә органы җитәкчесе мөрәҗәгатьне хокук саклау органнарына җибәрә.

7.5.5. Дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибе бозылуга шикәят белән мөрәҗәгать керткән очракта, мондый мөрәҗәгать "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 27.07.2010 ел, № 210-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә карала.

7.6. Гражданнарны шәхси кабул итү барышында мөрәҗәгатьләргә карау

7.6.1. Гражданнарны шәхси кабул итү, шәхесне раслаучы документ күрсәтеп, чират тәртибдә (тере чират) гамәлгә ашырыла. Гражданнарны кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә чираттан тыш кабул итү хокукына Бөек Ватан сугышы ветераннары һәм инвалидлары, сугыш хәрәкәтләре ветераннары һәм инвалидлары, I һәм II төркем инвалидлары һәм (яки) аларның законлы вәкилләре, ятим балалар һәм ата-ана каравыннан мөхрүм калган балалар арасынан булган затлар ия.

Гражданнарны кабул итү жирле үзидарәнең тиешле органы житәкчесе тарафыннан, ә аның булмаганда – аны алмаштыручы зат тарафыннан, шул ук тәртиптә башкарыла.

Шәхси кабул итүгә килгән гражданнарга гражданнарны шәхси кабул итү карточкасы көгәздә рәсмиләштерелә. Кабул итү тәмамланганнан соң орган хезмәткәре ЕМСДДА гражданнарны шәхси кабул итү карточкасын терки, мөрәжәгать иткән кешенең фамилиясен, исемен, атасын, теркәлү урынын, социаль хәлен, льготалы составны, мөрәжәгать итү төрен, кыскача мәгълүматлар базасына кертә.

7.7.2. Шәхси кабул итү вакытында житәкче кабул итү өчен жирле үзидарә органының вазыйфаи затын чакырырга хокуклы.

7.7.3. Шәхси кабул итү вакытында гражданин үз мөрәжәгатен телдән яисә язма рәвештә бәян итә ала.

7.7.4. Шәхси кабул итү тәмамланганнан соң гариза бирүчегә аның мөрәжәгате буенча карау һәм чаралар күрү йөкләнгән карар яки мәгълүмат бирелә, шулай ук ул җавапны кайдан алачак, яисә аның мөрәжәгатенең асылы буенча кем һәм нинди тәртиптә каралырга мөмкинлеге аңлатыла.

7.7.5. Гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау нәтижеләре буенча шәхси кабул итүне гамәлгә ашыручы житәкче йөкләмәләрнең үтәлешен контрольгә кую турында Карар кабул итәргә мөмкин.

7.7.6. Гражданнар мөрәжәгате буенча йөкләмәләрнең үтәлү срокларын контрольдә тоту бу вазифаи зат башкара, ул башкаручыга мөрәжәгатьләр турында искәрмәләр җибәрә, аларны карау вакыты чыга яки инде беткән.

7.7.7. Шәхси кабул итү материаллары 5 ел дэвамьнда саклана, ә аннары билгеләнгән тәртиптә юк ителә.

7.7.8. Гражданнарны шәхси кабул итү нәтижәсе булып граждан мөрәжәгать иткән мәсьәләнең асылы буенча аңлату, йә куелган мәсьәләне хәл итү буенча карар кабул итү, йә гражданның гаризасын карау өчен вәкаләтле органга йөкләмә бирү тора.

7.8. Гражданнар мөрәжәгатенә җавапны рәсмиләштерү

7.8.1. Чүпрәле муниципаль районының Чуаш Чүпрәлеавыл жирлеге башлыгы гражданнарның сорауларына җавап бирә.

7.8.2. Җавап тексты төгәл, эзлекле, кыска, төгәл, хатта куелган барлык сорауларга аңлатмалар бирергә тиеш. Шикаятьтә бәян ителгән фактларны раслаганда, граждан мөрәжәгате буенча нинди чаралар күрелүен күрсәтергә кирәк.

7.8.3. Федераль һәм республика хакимият органнарына җавап итеп, мөрәжәгать итүчегә аның мөрәжәгатен карау нәтижеләре турында хәбәр ителүе күрсәтелергә тиеш. Коллектив мөрәжәгатьләр буенча җавапларда кемгә җавап бирелгәнлеге күрсәтелә.

7.8.4. Махсус җавап эзерләү таләп ителми, әгәр мөрәжәгәтне карау нәтижеләре буенча хокукий акт кабул ителсә (мәсәлән, җир участогы бүлеп бирү, матди ярдәм күрсәтү турында). Әлеге хокукий актының күчәрмәләре башкаручы тарафыннан мөрәжәгать итүчегә җибәрелә.

7.8.5. Җавапка мөрәжәгать итүче тарафыннан хатка кушып бирелгән документларның төп нөсхәләре теркәлә. Әгәр хатта башка документларны (аларның күчәрмәләрен) кире кайтару турында үтенеч юк икән, алар эштә кала.

7.8.6. Жаваптар билгелэнгән үрнәктәге бланктарда бастырыла. Жавапның сул як түбән почмагында башкаручының фамилиясе һәм аның хезмәт телефонының номеры күрсәтелергә тиеш.

7.8.7. Федераль һәм республика хакимият органнарына гражданның мөрәжәгатьләренә төп нөсхәләре бары тик аларга "кире кайтарылырга тиеш" штампы яки озату хатындагы махсус билге булганда гына кире кайтарыла.

7.8.8. Әгәр мөрәжәгатькә арадаш жавап бирелсә, текстта мәсьәләне хәл итү вакыты күрсәтелә.

7.8.9. Язма мөрәжәгатьне карау һәм жавапны рәсмиләштерү тәмамланганнан соң аны жавапны рәсмиләштерүнең дәрәжәле тикшерү торган жаваплы затка тапшыралар һәм аның кыскача эчтәлеген ЕМСДГА кертәләр. Әлеге регламентта каралган таләпләргә туры килми торган жавапларны эшләп бетерү өчен башкаручыга кире кайтаралар.

7.8.10. Жавапның күчermәсен алу хокукында башкаручы "эшкә" язуын ясыи, карау нәтижәсен күрсәтә ("канәгатьләнделде", "аңлатылды", "кире кагылды"), датаны калдыра, үз фамилиясен, инициалларын һәм телефонын күрсәтә, аларның шәхси имзасы белән ышандыра. Хатны исәптән төшерүнең дәрәжәле авыл жирлеген башкарма комитеты секретаре тикшереп тора.

7.8.11. Жавапны теркәгәннән соң жаваплы зат аны жиберүне башкара. Жавапларны теркәүдән башка жиберү рәхсәт ителми.

7.8.12. Мөрәжәгатьне караганда эшне карау өчен мөһим хәлләр булса, башкаручы карау нәтижәләре турында белешмә төзи.

7.9. Белешмә мәгълүмат бирү мөрәжәгатьне карау барышы турында

7.9.1. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау буенча белешмә эшен жирле үзидарә органының жаваплы хезмәткәре алып бара.

7.9.2. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау функцияләрен үтәү мәсьәләләре буенча белешмәләр жирле үзидарә органнары хезмәткәрләре тарафыннан бирелә. Белешмәләр шәхси мөрәжәгатьтә яки белешмә телефоннары аша бирелә (тел. (84375) 33-1-34, 33-1-33).

7.9.3. Белешмәләр түбәндәге мәсьәләләр буенча бирелә:

- 1) мөрәжәгать алу һәм аны карауға жиберү турында;
- 2) мөрәжәгатьне караудан баш тарту турында;
- 3) мөрәжәгатьне карау срогын озайту турында;
- 4) мөрәжәгатьне карау нәтижәләре турында.

7.9.4. Гариза бирүчеләрдән гражданның мөрәжәгатьләрен карау функциясен үтәү турында белешмә алу мәсьәләсе буенча телефоннан шалтыратулар дүшәмбедән жомгага кадәр, ял һәм бәйрәм көннәреннән тыш, 8.00 дән 15.00 сәгәткә кадәр кабул ителә.

7.9.5. Жирле үзидарә органы хезмәткәре телефоны буенча запрос алганда:

- 1) гражданның шалтыраткан органның исеме аты;
- 2) үз фамилиясен, исеме, әтисенең исеме атап, тапшырыла;
- 3) абонентка тәкъдим итәргә тәкъдим итә;
- 4) мөрәжәгатьнең реквизитларын һәм асылын тыңлый һәм аныклай;
- 5) Әдәпле, әдәпле һәм лаконично жавап бирә барышы турында мөрәжәгатьне карау;
- 6) мөрәжәгать иткән вакытта жавап бирергә мөмкин булмаган очракта куелган сорауға жавап бирергә тәкъдим итә мөрәжәгать итүчегә сорау белән гражданның шалтыратуына конкрет көнне һәм билгеле бер вакытта;
- 7) билгеләнгән вакытка хезмәткәр жавап әзерли.

7.9.6. Гражданның шәхси мөрәжәгатендә яки белешмә телефоны буенча белешмә мәгълүмат бирү нәтижәсе булып мөрәжәгатьне карау барышы турында гражданның телдән рәвештә хәбәр итү тора.

VIII. Функциянең үтөлешен контрольдә тоту гражданнар мөрәжәгатьләрен карау буенча

8.1. Гражданнар мөрәжәгатьләрен карау функциясенең үтөлешен агымдагы контрольдә тоту һәр этапта (процедурада) тикшерүләр үткөрүне, гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм карау, карарлар кабул итү, мөрәжәгать итүчеләргә җаваплар җибәрүне үз эченә ала.

8.2. ТР Чүпрәле муниципаль районының Чуаш Чүпрәле авыл җирлеге башлыгы тарафыннан гражданнар мөрәжәгатьләрен карау функциясенең үтөлешенә агымдагы контроль башкарыла.

8.3. Әлеге регламентны бозган вазыйфаи затларга карата йогынты чаралары Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Чуаш Чүпрәле авыл җирлеге башлыгы, Ә башлыкка карата-авыл җирлеге Советы тарафыннан кабул ителә.

8.4. Гражданин гражданнар мөрәжәгатьләрен карау функциясен үтәгәндә җирле үзидарә органнарының, башка органнар һәм оешмаларның, аларның вазыйфаи затларының һәм хезмәткәрләренең гамәлләренә (гамәл кылмавына) һәм карарларына шикаять бирергә хокуклы.

1 нче кушымта
Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы Яңа
Ишле авыл җирлеге җирле үзидарә
органнарында гражданнар мөрәжәгатьләрен
карау регламентына үзгәрешләр кертү турында

тасвирлама буенча документлар җитмәү турында
заказлы хатларда корреспондент
белән уведомлением һәм хатларда белән игълан ителгән кыйммәте

« ____ » _____ 20__ ел

Составтагы Комиссия _____
(акт төзөгән затларның фамилияләре, инициаллары һәм вазыйфалары)

түбәндәгеләр турында әлеге акт төзелде:

« ____ » _____ 20__ г. Чуаш Чүпрәлеавыл жирлеге жирле үзидарә органына
корреспонденция килде, анда (акчалата билгеләр, кыйммәтле кәгазьләр,
бүлөкләр табылды, хат авторының кыйммәтле кәгазьләргә язмада күчерелгән
документларның житмөве ачыкланды):

Комиссия әгъзалары:

(имза, дата) ФИО
(имза, дата) ФИО
(имза, дата) ФИО